

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо заборони ввезення і використання деяких харчових добавок)

Верховна Рада України постановляє :

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Законі України «Про безпечність та якість харчових продуктів» (Відомості Верховної Ради України , 1998 р., № 19, ст. 98):

1) частину другу статті 27 після пункту 2 доповнити двома новими пунктами такого змісту:

«3) використання при виробництві харчових продуктів (окрім використання при виробництві харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання і функціонального дитячого харчування за наявності дозволу центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я) наступних харчових добавок: Е 420, Е 950, Е 951, Е 952, Е 953, Е 954, Е 965, Е 967;

4) використання при виробництві харчових продуктів наступних харчових добавок: Е 956, Е 959, Е 961, Е 962; Е 966;»

У зв'язку з цим пункти 3-6 вважати пунктами 5-8.

2) статтю 38 після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«3. Відомості щодо вмісту харчових добавок, які використовуються в харчових продуктах спеціального дієтичного споживання і функціонального дитячого харчування наносяться на зовнішню поверхню однієї сторони етикетки і займають не менше 15 відсотків від її загальної площі.»

У зв'язку з цим частини третю - восьму вважати відповідно частинами четвертою - дев'ятою;

3) доповнити Закон статтею 40-1 такого змісту:

«Стаття 40-1. Ввезення на територію України деяких харчових добавок

Забороняється ввезення на територію України харчових добавок Е 420, Е 950, Е 951, Е 952, Е 953, Е 954, Е 956, Е 959, Е 961, Е 962, Е 965, Е 966, Е 967.»

2. У Законі України «Про захист прав споживачів» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 30, ст. 379):

1) частину першу статті 15 після пункту 3 доповнити новим пунктом 4 такого змісту:

«4) відомості щодо вмісту харчових добавок, які використовуються в харчових продуктах спеціального дієтичного споживання і функціонального дитячого харчування;»

У зв'язку з цим пункти 4-12 вважати 5-13.

II. Прикінцеві положення

1. Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Голова Верховної Ради

України

**Пояснювальна записка
до проекту Закону України**

**«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
(щодо заборони ввезення і використання деяких харчових добавок)»**

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо заборони ввезення і використання деяких харчових добавок)» розроблено з метою заборони ввезення на територію держави і використання у виробництві харчових продуктів, які використовуються в якості замінників цукру і підсолоджувачів.

За даними експертів, останні 5 років на територію України почала імпортуватися значна кількість харчових добавок, які використовуються в якості замінників цукру і підсолоджувачів, які активно використовуються в харчовій промисловості при виробництві харчових продуктів.

Існує багато наукових досліджень, підтверджених експериментально, які доводять, що використання цих речовин може негативно вплинути на стан здоров'я. Зокрема, деякі з цих речовин здійснюють вплив на роботу серцево-судинної системи, нирок, системи травлення, збільшення кількості онкозахворювань. Окремі з них починають негативно впливати на людину в результаті взаємодії з іншими харчовими добавками або при певному температурному режимі.

У багатьох країнах світу, в першу чергу, в ЄС, США, Австралії, Новій Зеландії на використання деяких замінників цукру і підсолоджувачів накладена заборона або обмеження щодо використання при виробництві певних продуктів. Українське законодавство є більш лояльним до використання цих харчових добавок. Таким чином, Україна в перспективі може перетворитися на один із найбільших ринків споживання цих харчових добавок у Європі.

За підрахунками експертів, на сьогоднішній день в Україні споживається на рік така кількість замінників цукру і підсолоджувачів, яка відповідає 300 тисячам тонн цукру. Це близько 17% від загального рівня

споживання цукру на внутрішньому ринку щороку. Використання харчових добавок замість цукру загрожує цукровій галузі. Сьогодні на ринку виробництва цукру спостерігаються кризові явища, що можуть спричинити закриття цукрових заводів і скорочення робочих місць. Заборона використання у виробництві харчових продуктів цих харчових добавок дозволить зберегти в цукровій і суміжних галузях близько 15 тисяч робочих місць.

2. Цілі і завдання прийняття законопроекту

З метою зняття загрози збільшення захворюваності громадян України через неконтрольоване вживання продуктів харчування, при виробництві яких були використані цукрові замінники і підсолоджувачі, а також для створення умов по зменшенню впливу кризових явищ на ринок виробництва цукру і задля збереження робочих місць пропонується заборонити до ввезення на територію України і використання при виробництві харчових продуктів 13 харчових добавок. 5 з них не мають дозволу для використання на території України, 8 – входять до затвердженого КМУ «Переліку харчових добавок, дозволених для використання у харчових продуктах».

Водночас, задля забезпечення прав громадян, які потребують спеціального харчування, законопроектом пропонується дозволити використання восьми харчових добавок при виробництві харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання і функціонального дитячого харчування за наявності дозволу центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я. Для захисту прав цих громадян на інформацію пропонується також затвердити спеціальне маркування відповідної продукції.

3. Загальна характеристика і основні завдання законопроекту

Проектом Закону України пропонується внести зміни до таких законодавчих актів України: Закону України «Про безпечність та якість харчових продуктів», а саме: статтю 27 доповнити двома новими пунктами, якими передбачити, що для забезпечення безпечності харчових продуктів, вироблених в Україні, забороняється: використання при виробництві харчових продуктів (окрім використання при виробництві харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання і функціонального дитячого харчування за наявності дозволу центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я) наступних харчових добавок: E 420, E 950, E 951, E 952, E 953, E 954, E 965, E 967; використання при виробництві харчових продуктів наступних харчових добавок: E 956, E 959, E 961, E 962; E 966. Також пропонується: внести зміни до статті 38 даного Закону, а саме

після частини другої доповнити новою частиною, в якій передбачити, що відомості щодо вмісту харчових добавок, які використовуються в харчових продуктах спеціального дієтичного споживання і функціонального дитячого харчування, наносяться на зовнішню поверхню однієї сторони етикетки і займають не менше 15 відсотків від її загальної площі; доповнити вищезазначений Закон України статтею 40-1, якою забороняється ввезення на територію України харчових добавок Е 420, Е 950, Е 951, Е 952, Е 953, Е 954, Е 956, Е 959, Е 961, Е 962, Е 965, Е 966, Е 967.

Даним законопроектом пропонується внести зміни до статті 15 Закону України «Про захист прав споживачів», в якій передбачити, що інформація про продукцію також повинна містити і відомості щодо вмісту харчових добавок, які використовуються в харчових продуктах спеціального дієтичного споживання і функціонального дитячого харчування.

4. Стан нормативно-правової бази в даній сфері правового регулювання

Основу нормативно-правової бази в даній сфері становлять Конституція України, Закони України «Про безпечність та якість харчових продуктів», «Про захист прав споживачів», «Про дитяче харчування».

Для реалізації положень запропонованого законопроекту немає потреби вносити зміни до інших законодавчих актів України, окрім змін, передбачених у цьому проекті.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття законопроекту: заборонить ввезення на територію України харчових добавок Е 420, Е 950, Е 951, Е 952, Е 953, Е 954, Е 956, Е 959, Е 961, Е 962, Е 965, Е 966, Е 967; заборонить використання при виробництві харчових продуктів (окрім використання при виробництві харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання і функціонального дитячого харчування за наявності дозволу центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я) наступних харчових добавок: Е 420, Е 950, Е 951, Е 952, Е 953, Е 954, Е 965, Е 967; заборонить використання харчових

добавок Е 956, Е 959, Е 961, Е 962, Е 966 при виробництві харчових продуктів; передбачить, що відомості щодо вмісту харчових добавок, які використовуються в харчових продуктах спеціального дієтичного споживання і функціонального дитячого харчування, наносяться на зовнішню поверхню однієї сторони етикетки і займають не менше 15 відсотків від її загальної площі.

Також це дозволить уникнути загрози збільшення захворюваності громадян України на хвороби серцево-судинної системи, системи травлення, нирок, а також збільшення кількості онкозахворювань. Прийняття законопроекту дозволить впорядкувати ситуацію на ринку цукру в Україні, а також зберегти в цукровій і суміжних галузях близько 15 тисяч робочих місць.

Народний депутат України

Г.Б. Бобов

(реєстр. № 418)